

Wat is fake, wat is echt en wat is privé in 'The Glass Room'?

Internet is mooi, maar je laat meer sporen achter dan je door hebt. De internationale tentoonstelling *The Glass Room*, vanaf donderdagmiddag voor het eerst in Nederland te zien in dbieb in Leeuwarden, roept vragen op en maakt bewust.

Jan Ybema

Leeuwarden | Als je *The Glass Room* in dbieb betreedt, is het een beetje alsof je een hippe Apple Store binnenloopt, met de nieuwste digitale gadgets. Maar de kunstwerken die je ziet, stellen ons digitale gedrag juist ter discussie: welke informatie wordt er online allemaal over ons verzameld? En wie profiteert daarvan?

„En vervolgens: hoe kun je daar zelf bewust mee omgaan?” vult programmamanager Arjen Nijboer van dbieb aan. „Er zitten ook leuke kanten aan digitalisering, hè. Het is niet alleen maar kommer en kwel. Sociale media en allerlei apps geven geweldige mogelijkheden die er vroeger niet waren”, aldus Nijboer.

„Maar het is wel belangrijk om je bewust te zijn van de manieren waarop jouw online data gebruikt kunnen worden door derden. Je kunt daar wel zelf invloed op hebben, maar dat gaat niet vanzelf: daarvoor moet je wel ongeveer weten hoe het werkt en hoe je je digitale privacy kunt beschermen.”

Mediawijsheid

Dbieb en andere bibliotheken in Fryslân organiseren al langer activiteiten op dat gebied. „We willen mensen niet alleen laten lezen, maar ze ook digitaal vaardig maken, bijvoorbeeld met cursussen op het gebied van computergebruik en sociale media. Op scholen hebben we een programma rond mediawijsheid en het her-

kennen van nepnieuws.”

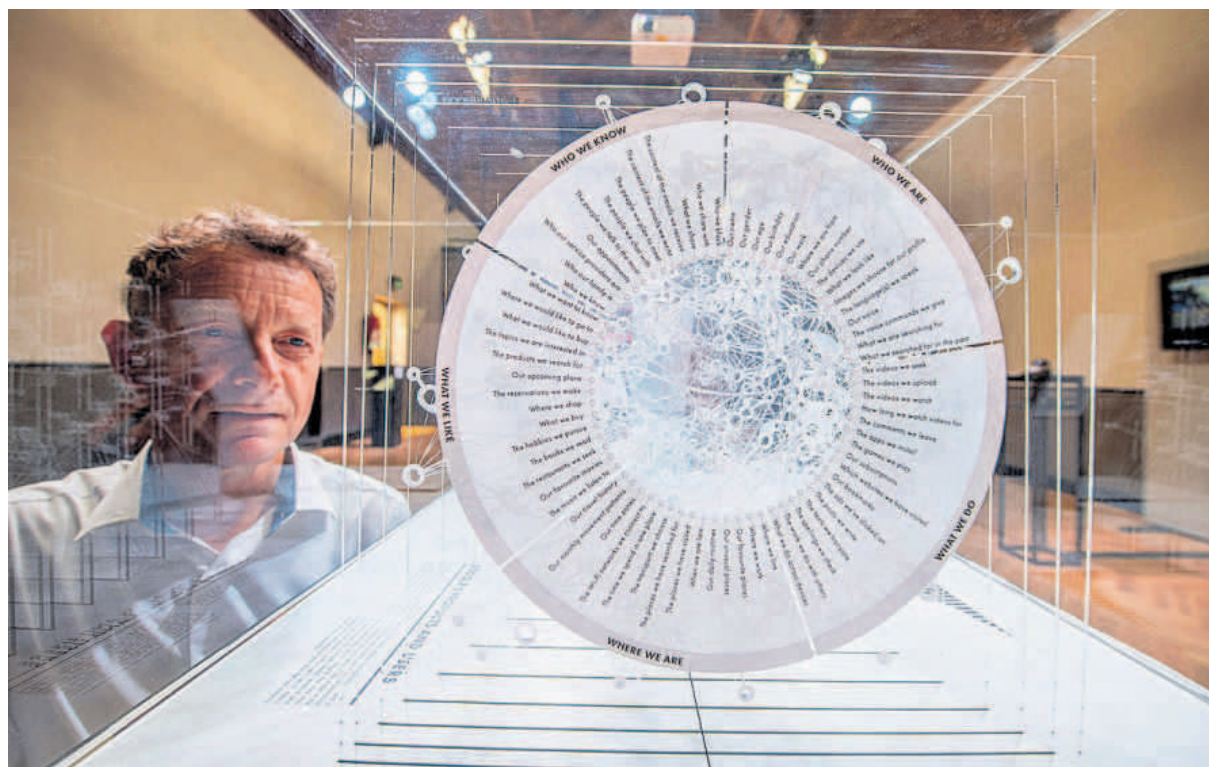
Nijboer ziet het binnenhalen van de tentoonstelling *The Glass Room* als een logische volgende stap. „We willen hiermee ook het debat zoeken, vragen oproepen.” De non-profitorganisatie Tactical Technology, die het bewustzijn over data en privacy wil vergroten, selecteerde voor de tentoonstelling kunstwerken van internationale kunstenaars. *The Glass Room* was eerder te zien in onder meer San Francisco, New York, Londen en Berlijn en is nu voor het eerst in Nederland.

Een van de installaties is een scherm in de zaal, met daarop een plattegrond van Leeuwarden waarop te zien is waar in de stad de bezoekers van de tentoonstelling eerder geweest zijn. „Het is anoniem, hoor. Maar op basis van telefoonsignalen is van ons allemaal bekend waar we zijn geweest. Dat wordt hier dus in beeld gebracht.”

Eigen afweging

Dat er grote hoeveelheden data verzameld worden is niet per se erg, vindt Nijboer. Maar het is goed om je er bewust van te zijn. „Ik gebruik bijvoorbeeld veel GoogleMaps. Super handig. Het voordeel weegt voor mij op tegen het nadeel dat Google weet waar ik zoal naartoe ga. Die afweging moet iedereen voor zichzelf maken. Zulke bedrijven leveren gewilde diensten, maar je betaalt vaak met je privacy.”

Elders in de tentoonstelling kun je richting een spiegel lopen met een klein cameraatje erin. De spiegel

Programmamanager Arjen Nijboer van dbieb in Leeuwarden naast het kunstwerk *Google's View*, door kunstenaarsgroep La Loma Projects. Foto: Hoge Noorden/Jacob van Essen

Zulke bedrijven leveren gewilde diensten, maar je betaalt vaak met je privacy

licht op en het algoritme concludeert dingen als 'YOU ARE 42% ONE OF US', of 'YOU ARE 13% DIFFERENT'. „Dit laat iets zien van hoe algoritmen werken. Je gezicht wordt geregistreerd en een ingewikkeld rekenmodel trekt meteen allerlei conclusies: jij hoort waarschijnlijk tot die en die groepen.” Bedrijven als Facebook gebruiken zulke rekenmodellen om je advertenties voor te schotelen die

speciaal op jouw voorkeuren en interesses zijn geselecteerd.

Vier studenten zullen in de tentoonstellingsruimte aanwezig zijn om met bezoekers in gesprek te gaan over privacy en data. „Jongeren zijn opgegroeid in de digitale wereld, ze zijn erin thuis. Voor ouderen is het meer een zoektocht. Ze kunnen van elkaar leren.” De studenten hebben overigens eerst een training gevolgd van Tactical Technology.

„Ik verwacht dat bezoekers wel verrast zullen zijn over hoe ver digitalisering ingrijpt in je leven, soms zonder dat je het zelf doorhebt”, zegt Nijboer. „De impact gaat verder dan je denkt.”

'Deepfakes'

De komende tijd zijn er verschillende workshops voor jongeren en voor volwassenen, zoals een workshop

deepfakes maken en herkennen. *Deepfakes* zijn gemanipuleerde beelden en geluiden die echt lijken, maar dat niet zijn. „Het werpt de vraag op wat echt is en wat niet, en hoe je nepnieuws kunt herkennen. Met een app kun je vrij simpel een *deepfake* maken, maar je ziet dan nog wel dat het niet echt is, hoor. Zo'n workshop is ook bedoeld om een beetje plezier te maken met moderne technologie.”

Wie na de tentoonstellingen toch een beetje geschrokken is van al dat digitale geweld, kan na afloop een Data Detox Kit meenemen. „Een boekje met tips waarmee je in acht stappen je online sporen kunt wissen en zorgvuldiger met je digitale privacy kunt leren omgaan.”

• The Glass Room, dbieb Leeuwarden, 19 augustus t/m 24 oktober, do t/m zo, 13-17u. Toegang gratis